

RAPORT

privind monitorizarea ajutoarelor de stat acordate beneficiarilor din Zonele Libere

Conform prevederilor pct.4 – Politica in domeniul concurentei - din ANEXA VII la **Tratatul privind aderarea Republicii Bulgaria si a Romaniei la Uniunea Europeana** aprobat prin Legea nr.157/2005¹, Romania trebuie sa transmita Comisiei Europene informatii cu privire la costurile eligibile ale investitiilor realizate, efectiv suportate de catre beneficiari, potrivit prevederilor Legii nr.84/1992 privind regimul zonelor libere, cu modificarile si completarile ulterioare, si cu privire la valoarea totala a ajutoarelor primite de catre beneficiari.

Drept urmare acest raport prezinta situatia pana la 1 ianuarie 2009 a ajutoarelor de stat acordate agentilor economici beneficiari din zonele libere, situatie intocmita pe baza datelor si informatiilor transmise de catre furnizor, respectiv Ministerul Economiei si Finantelor.

Baza legala de acordare a sprijinului financiar agentilor economici care isi desfasoara activitatea in zonele libere, a fost asigurata initial de prevederile Legii nr.84/1992 privind regimul zonelor libere.

Ulterior, prevederile art.14 din Legea nr.84/1992 privind regimul zonelor libere, referitoare la facilitatile acordate, au suferit o serie de modificari astfel incat, incepand cu data de 2 ianuarie 2003 (data de la care se iau in considerare ajutoarele de stat acordate in zonele libere, conform Tratatului), ajutorul de stat acordat agentilor economici care isi desfasoara activitatea in zonele libere, consta in:

- reducerea de la plata impozitului pe profit, in sensul platii unei cote reduse de 5% pentru profitul impozabil care corespunde veniturilor din activitatile desfasurate pe baza de licenta (conform prevederilor art.2(3) din Legea nr.414/2002, abrogate si inlocuite prin prevederile art.38(4) din Legea nr.571/2003 privind Codul Fiscal), **masura valabila pana la 31 decembrie 2004;**

- scutirea de la plata impozitului pe profit, acordata agentilor economici care au realizat pana la 1 iulie 2002 investitii in active corporale amortizabile in valoare de cel putin 1.000.000 USD (conform prevederilor art.35(5) din Legea nr.414/2002 abrogate si inlocuite prin prevederile art.38(3) din Codul Fiscal, cu modificarile si completarile ulterioare), **masura valabila pana la 31 decembrie 2006;**

- diminuarea redeventei pe care agentii economici o platesc administratiilor zonelor libere in baza contractelor de concesiune incheiate cu acestea pana la data de 1 iulie 2002 (conform prevederilor art.5(2) din H.G. nr.1900/2004 privind compatibilizarea ajutoarelor de stat existente, acordate in temeiul Legii nr.84/1992 privind regimul zonelor libere), **masura valabila pana la 31 decembrie 2011.**

¹ Legea nr.157/24 mai 2005 pentru ratificarea Tratatului dintre Regatul Belgiei, Republica Ceha, Regatul Danemarcei, Republica Federala Germania, Republica Estonia, Republica Elina, Regatul Spaniei, Republica Franta, Irlanda, Republica Italiana, Republica Cipru, Republica Letonia, Republica Lituania, Marele Ducat al Luxemburgului, Republica Ungara, Republica Malta, Regatul Tarilor de Jos, Republica Austria, Republica Polona, Republica Portugheza, Republica Slovenia, Republica Slovaca, Republica Finlanda, Regatul Suediei, Regatul Unit al Marii Britanii si Irlandei de Nord (state membre ale Uniunii Europene) si Republica Bulgaria si Romania privind aderarea Republicii Bulgaria si a Romaniei la Uniunea Europeana, semnat de Romania la Luxemburg la 25 aprilie 2005, publicat in Monitorul Oficial nr.465 din 1 iunie 2005.

Beneficiarii masurilor de sprijin instituite prin Legea nr.84/1992 privind regimul zonelor libere, cu modificarile si completarile ulterioare, sunt agentii economici care functioneaza in regim de zona libera si care au incheiat contracte de concesiune cu administratiile zonelor libere **pana la data de 1 iulie 2002.**

Intensitatea ajutorului de stat, asa cum a fost prevazuta initial in H.G. nr.1900/2004 si ulterior in Tratatul de aderare, se determina luandu-se in calcul ajutoarele de stat primite de agentii economici incepand cu 2 ianuarie 2003 si se au in vedere costurile eligibile aferente investitiilor realizate in perioada 30 iulie 1992 – 1 noiembrie 2004.

Potrivit prevederilor art. 5 din H.G. nr.1998/2004² privind aprobarea *Normelor metodologice pentru concesionarea bunurilor proprietate publica sau privata a statului ori a unitatilor administrativ-teritoriale, precum si a activitatilor/serviciilor publice de interes national sau local, aflate in administrarea zonelor libere*, plata redeventei catre administratia zonei libere, aferenta contractului de concesiune incheiat cu aceasta, se face in valuta liber convertibila acceptata de Banca Nationala a Romaniei. Ca urmare, pentru calculul ajutoarelor de stat ce urmau a se acorda sub forma reducerii/scutirii redeventei, furnizorul (Ministerul Economiei si Finantelor – M.E.F.) **a determinat valoarea costurilor eligibile aferente investitiilor, in USD sau Euro** utilizand cursul mediu lunar sau anual lei/USD (lei/Euro) aferent lunii sau anului in care a fost realizata investitia.

Avand in vedere cele mentionate mai sus, precum si pentru a se asigura comparabilitatea datelor, valorile ajutoarelor de stat primite sub forma reducerii/scutirii de la plata impozitului pe profit au fost transformate in valuta liber convertibila (USD sau Euro) utilizand cursul mediu anual comunicat de B.N.R., valabil in anul in care a beneficiat de reducerea/scutirea fiscala respectiva. Ajutoarele de stat ce se mai pot acorda au fost determinate astfel incat nivelul lor sa nu depaseasca intensitatea maxim admisibila, respectiv 50% pentru intreprinderi mari, 15% bonus pentru intreprinderile mici si mijlocii si 30% in cazul in care intreprinderea activeaza in sectorul autovehiculelor³.

Cuantumul ajutorului de stat sub forma diminuarii redeventei, calculat de catre furnizor pentru fiecare agent economic eligibil, a fost comunicat administratiilor zonelor libere.

Pentru a putea beneficia de ajutor de stat sub forma diminuarii redeventei, agentii economici au renegociat contractele de concesiune perfectate cu administratiile zonelor libere sub coordonarea autoritatilor centrale sau locale, sub a caror autoritate functioneaza administratiile zonelor libere.

In baza acestor prevederi, furnizorul a comunicat o lista cu **33 de agenti economici care indeplinesc conditiile prevazute de H.G. nr.1900/2004** precum si cuantumul ajutorului de stat de care acestia mai pot beneficia, masura valabila pana la sfarsitul anului 2011.

Ca urmare, monitorizarea ajutoarelor de stat a vizat verificarea eligibilitatii agentilor economici de a primi in continuare ajutor de stat sub forma reducerii redeventei precum si respectarea conditiilor prevazute in Anexa VII la Tratatul de aderare a Romaniei si Bulgariei la Uniunea Europeana⁴ urmarindu-se astfel, pentru fiecare agent economic:

² H.G. nr 1998 din 16 noiembrie 2004 privind aprobarea normelor metodologice pentru concesionarea bunurilor proprietate publica sau privata a statului ori a unitatilor administrative teritoriale, precum si a activitatilor/serviciilor publice de interes national sau local, aflate in administrarea zonelor libere, publicata in M.Of. nr.1166 din data de 9 decembrie 2004.

³ In intelesul anexei C la Comunicarea Comisiei – Cadrul multisectorial privind ajutorul regional pentru proiecte mari de investitii (JO C 70/19.03.2008)

⁴ Legea nr. 157/2005 pentru ratificarea Tratatului dintre Regatul Belgiei, Republica Cehă, Regatul Danemarcei, Republica Federală Germania, Republica Estonia, Republica Elenă, Regatul Spaniei, Republica Franceză,

- categoria de incadrare a agentilor economici beneficiari (IMM sau intreprindere mare);
- valoarea investitiei realizate pana la data de 1 noiembrie 2004 si mentinerea acesteia timp de 5 ani ;
- valoarea ajutorului de stat de care au beneficiat agentii economici, sub forma scutirii sau reducerii impozitului pe profit precum si a diminuarii redeventei, incepand cu 2 ianuarie 2003;
- intensitatea ajutorului de stat.

In ceea ce priveste diminuarea redeventei, din cei 33 agenti economici eligibili de a beneficia in continuare de ajutor de stat, doar un numar de 28 agenti economici au renegociat contractele de concesiune pentru a putea beneficia de ajutor de stat, restul de 5 renuntand la acest ajutor.

Asa cum s-a mentionat si in raportarile anterioare, pentru un agent economic din Zona Libera Constanta Sud (S.C. ROMNED COMPANY S.R.L.) Consiliul Concurentei a emis in anul 2006 decizie in vederea recuperarii ajutorului de stat ilegal (84.265,27 Lei), de care a beneficiat peste limita maxima a intensitatii. Conform comunicarii furnizorului, respectiv M.E.F., ajutorul ilegal a fost recuperat integral impreuna cu dobanda aferenta.

Din cei 27 agenti economici beneficiari de ajutor de stat sub forma diminuarii redeventei, 2 agenti economici din Zona Libera Curtici-Arad (S.C. PREZIOSA Com S.R.L. si S.C. Lackner&Schwartz S.R.L.) au atins limita maxima a intensitatii in anul 2006 si un agent economic din Zona Libera Giurgiu (S.C. YMX IMPORT-EXPORT S.R.L.) a atins nivelul maxim al intensitatii in anul 2007, si ca urmare nu mai beneficiaza in continuare de ajutor de stat.

Cei 24 agenti economici care primesc in continuare ajutor de stat (in marea lor majoritate sunt IMM-uri, doar 5 fiind intreprinderi mari) au beneficiat in perioada 2003-2004 de ajutor de stat sub forma de reducere la plata impozitului pe profit in suma de 700.358 USD si 3.548 Euro iar in perioada 2005 – 2008 de reducere/scutire la plata redeventei in suma de 3.512.114 USD si 271.849 Euro.

Un regim mai relaxat al impozitului asupra profiturilor realizate in zona, acordat pana la sfarsitul anului 2004 si reducerea/scutirea de la plata redeventei au reprezentat premise favorabile stimulării investițiilor.

Astfel, valoarea totala a costurilor eligibile aferente investițiilor realizate pana la data de 01.11.2004 de agentii economici din zonele libere beneficiari de ajutor de stat, si mentinute pana la data inregistrării informațiilor, este de cca. 14 mil. USD. Investitiile realizate constau in cladiri, platforme, utilaje si echipamente necesare desfasurarii activitatii. Activitatile desfasurate de agentii economici beneficiari de ajutor de stat din zonele libere constau in: fabricarea calculatoarelor si a altor echipamente, consultanta si furnizare de programe informatice, depozitari, manipulari, constructii cladiri, lucrari instalatii electrice, inchirieri, fabricarea ambalajelor din lemn si comert.

Datele transmise pana in prezent, conduc la inregistrarea unei intensitati medii a ajutorului de stat acordat agentilor economici analizati de cca. 28%. De altfel, conform comunicării

Irlanda, Republica Italiană, Republica Cipru, Republica Letonia, Republica Lituania, Marele Ducat al Luxemburgului, Republica Ungară, Republica Malta, Regatul Țărilor de Jos, Republica Austria, Republica Polonă, Republica Portugheză, Republica Slovenia, Republica Slovacă, Republica Finlanda, Regatul Suediei, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (state membre ale Uniunii Europene) și Republica Bulgaria și România privind aderarea Republicii Bulgaria și a României la Uniunea Europeana, semnat de Roania la Luxemburg la 25 aprilie 2005, publicata in M. Of. nr.465/1.06.2005

furnizorului, acestia mai pot primi in continuare ajutor de stat in cuantum de 2.722.838 USD si 212.751 Euro.

Conform prevederilor Tratatului de aderare, ajutoarele de stat acordate agentilor economici din zonele libere vor fi monitorizate pana la sfarsitul lunii decembrie 2011, verificandu-se indeplinirea conditiilor de acordare stabilite.